

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délelben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Kaszincevutca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitáért soronként 20 krajczár.

A válság.

A ministerválságról szóló hírek nem voltak a légből kapottak, sőt éppen a történet után erős okunk van hinni, hogy Széll Kálmán miniszterelnök éppen a bécsi alkudozások tarthatatlanságának hatása alatt a koronának rendelkezésre bocsátotta lárczáját s hogy a korona őt eddigéig azonban elbocsátani nem akarta.

A képviselőház tegnapi ülésén tett miniszterelnöki nyilatkozat eléggé világosan igazolja azt, hogy a történetekkel a lemondás összefüggésben áll. Széll Kálmán ezúttal is kijelentette, hogy valószínűnek tartja, hogy a két miniszterium közül az egyik legalább is lemondani fog. A nyilatkozat jóslatszerűségéből egészen nyíltan olvasható ki, hogy a mi kormányunk lenne az, amely beadná lemondását — legalább is feltételezhető hogy a Thun kormány nem bizta meg a magyar miniszterelnököt azzal, hogy az ő lemondását a képviselőházban meghirdesse.

A miniszterelnöknek ez volt tehát az első válságos percze a Házban, amikor először kínálkozott alkalma arra, hogy meggyőzze az egész ország közvéleményét arról, hogy nem tartozik a bársonyszékekhez görcsösen ragaszkodó miniszter közé, hogy adott szavának beváltása sokkal fontosabb reá nézve, mint a hatalom kezelésének kérdése.

Az elméleti Széll Kálmán tehát a valóságban is csak úgy mutatta be magát az egész nemzet színe előtt és az egyéniségébe vetett összes remények és bizalom csak megerősödött abban a pillanatban amikor kijelentette, hogy vagy beváltja a politikai programjában tett ígéretét, vagy levonja ellenkező esetben az országra nézve mindenesetre szomorú következményt, hogy állását ott hagyja.

Mindenesetre nem a Bánffy iskola tanait látjuk érvényre jutni ebben az eljárásban, annál kevésbé mert Széll teljesen tiszta bort önt a pohárba. Semmiféle félreértés nem maradt meg amiből még a rosszindulat is magá-

nak tőkét kovácsolhatja, mert a miniszterelnöknek alkalma nyílt e részben is teljesen megnyugtató a türelmetlen közvéleményt. Ünnepelesen kijelentette hogy semmitéle titkos és ismeretlen junktim nem köti sem a koronával sem pedig a másik alkuvó féllel szemben.

Ennél világosabban beszélni már nem lehet és a Ház ellenzéke is teljes megnyugvással vette megnyugtató tudomásul ezt a választ.

Hogy miféle új komplikációk keverőznek ki majd abból, ha csakugyan ténynyé válik és a magyar miniszteriumnak kell majd leköszönni, azt csak az egek ura tudhatja. Akkor még nagyobb emberre lesz szükség mint Széll Kálmán. Hogy honnan vesszük? — erre egykönnyen meg nem felelhetünk.

III-ad oszt. kereseti adó.

Az adókiadó-bizottság túlbuzgósága több száz százalékkal emelte a budapesti polgárok kereseti adóját. Ezen túlbuzgóság oly arányokat öltött, hogy azt az amugy is túlságos súlyosan megterhelt polgárság többé elviselni képtelen és a kereskedelmi testületek és egyesületek memorandumokban és küldöttségek által kéri a ministert, hogy ezen igazságtalan kivetéseket semmisítse meg.

Mi lesz az eredménye ennek a kérvényezésnek? A jog törvény és igazság korszakában a miniszter meg fogja semmisíteni a kivetéseket, eltörli a több száz százalékos emelést és azokat oly méltán szállítja le, hogy az adók alig ötven százalékkal emeltetnek. És az adózó polgárok természetesen örvendeni fognak.

Fejlődő, kezdő állam vagyunk — mondja Schlauch Lőrincz — és igaza van neki. És fejlődő, kezdő államnak az ipara és kereskedelme is fejlődő és gyenge. Ily túlságos adóemelés nem állhat ki, még akkor sem: ha a miniszter méltányossága le is szállítja azt, mint ahogy az előre látható.

Nem az adókiadó bizottságnak túlbuzgósága az egyedüli oka ezen magas adóemelésnek, hanem az is, hogy nincsen helyes adókulcsunk, melynek alapján az adót a kereskedőkkel szemben helyeseu megállapíthatnók. Nálunk a III-ad osztályú kereseti adót a jövedelem után állapítják meg, mely jövedelmet az adózók állampolgári becsületszavukra maguk vallanak be. És ezen bevallott jövedelem

10 százaléka képezi a III-ad osztályú kereseti adót.

Nos tehát ezen állampolgári becsületszó a legbizalmasabb polgár szájában sem ér egy fabatkát sem. Tudja ezt az állam képviselője, tudja ezt a bizalmi férfiak és tudja ezt minden adózó polgár magáról és polgártársairól. De, és ez még szerencsése az állampolgári becsületszó nimbuszának, a kereskedők nem kötelesek az adókiadó bizottságok előtt üzleti könyveiket előmutatni, mert ha ez kötelező lenne, rábizonyosodna minden egyes adófizetőre a hazugság, ami legalább is kellemetlen volna.

Nálunk az adókiadó hibás. Ennek kell sokkal, de sokkal alacsonyabbnak lenni, de akkor kötelezzék a III-ad osztályú kereseti adófizetőket az üzleti könyvek előmutatására. És meg fognak szünni a visszaélések, a bizottság nem lesz kénytelen sőtétben tapogatózni, az állampolgári becsületszó nem válik illuzórássá és a polgárok örömmel és az igazság tudatában fizetik meg adójukat.

Ha jól tudom. Németországban ezen adókiadó 1 1/2 %/o. Ott a kereskedő köteles összes könyveit előmutatni, ott az állampolgári becsületszó nem pusztán légt, hanem ér annyit mint a közönséges becsületszó.

A legjobb példa erre, hogy midőn Nognaghe tanár Jénából Bécsbe költözött át és az adóbevallását bekérték, bevallotta, hogy évi 100000 forint. Természetesen azt hitte, hogy 3000 frtot kell fizetnie. Midőn aztán le kellett volna fizetnie a 10000 frtot, a legközelebbi adóbevallásnál ő is meg tudott alkudni az állampolgári becsületszóval.

A mai viszonyainknál egy rendes polgári háztartás fentartásához okvetlenül szükséges 3—4000 forint és az ily jövedelmű emberek rendszeren 70—100 frt egyenes adót fizetnek és bevallanak 5—600 frt évi jövedelmet, melyet állampolgári becsületszóval bizonyítanak.

Szállítsák le az adókiadót, vessenek ki az üzleti könyvek alapján kimutatott tiszta jövedelem után 1 1/2—2% adót, akkor nem fog ilyen eset többé megismétlődni, az állampolgári becsületszó visszanyeri eredeti nimbuszát és akkor aztán jogos lesz, ha az adóalap eltagadását például szigorral bünteti az igazságszolgáltatás.

És a kereskedők is meg lesznek kimélve ily kellemetlen meglepetéstől, mint az utolsó adókiadó is; nem kell szorongó szívvel várni a bizottság végzését, mivel mindenki tudni fogja mennyi adót kell fizetnie és mennyit követhetnek tőle teljes joggal.

Schön Ödön.

Különfélék.

— **Athelyezés.** Nagy Péter százados a szedgi 5-ik honvéd gyalogezredtől a szabadkai 6-ik honvéd gyalogezredhez helyeztetett át.

— **Kleiner Gyula csendőrhadnagy utóda.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a szabadkai csendőrséghez szakaszparancsnokul Schachovszky Gyula főhadnagyot neveztek ki. Kleiner Gyula ma távozik el Szabadkáról.

— **Zichy Jenő gróf,** mint értesülünk 200 forinttal belépett a szabadkai „Fehér kereszt egylet” alapító tagjai közé. A nemes gróf e ténnyel nem szorul külön dicséretre.

— **Zombor város vagyona.** Zombor szab. kir. város főszámvevője Heincz Kálmán most terjesztette be az 1898. évről szóló városi zárszámadást. A kiváló szakismerettel szerkesztett zárszámadás a város múlt évi bevételét és kiadásairól a következő adatokat tünteti ki; bevétel 275,293 frt 66 kr., kiadás 264,461 frt 90 $\frac{1}{2}$ kr., pénztári maradvány 12,831 frt 75 $\frac{1}{2}$ kr. Zombor vagyoni állapotára nézve a következőket vesszük ki: követelési állapot 2 683,387 frt 67 $\frac{1}{2}$ kr., tartozási állapot 771,672 frt 47 kr., mutatkozik tiszta vagyoneérték 1,911,715 frt 20 $\frac{1}{2}$ kr.

— **Orvosok és természet tudósok vándorgyűlése.** A vándorgyűlést előkészítő helyi bizottság tegnap délután Schmausz Endre főispánunk elnöke alatt ülést tartott, melyen nagyrészt már bemutatattak az ez alkalommal kiadandó etnográfiai mű kéziratait. A bizottság örvevdedes tudomásul vette hogy a nagy alapossággal és szaktudással megírt cikkek nagy része már elkészült. A könyv betűleílen hézagot fog pótolni és nagy szolgáltatást fog tenni azoknak, akik városunk viszonyai iránt érdeklődnek. Az összes kéziratok már a legközelebbi napokban sajtó alá kerülnek.

— **Közgyűlés.** A Szabadkai Önszegélyző és Jótékonyági egyesület f. hó 1-én tartotta meg évi rendes közgyűlést az ügyvezető alelnök Halbrohr Sándor elnöksége alatt. A közgyűlésen szép számban megjelent tagok nagy érdeklődést tanúsított a tárgysorozat iránt, amelyet egyhangulag elfogadtak; csak a könyvvizsgálói előadó beszéde után tört ki a vihar, hol az előadó a volt elnök szabálytalan eljárását iparkodott kimutatni, de a vihart az elnök elcsendesítette. Ezek után ügyvezető Halbrohr Sándor megköszönte a belé helyezett bizalmat s mandátumát a közgyűlés rendelkezésére bocsátja. Következett a választás. Közfelkiáltással Geiger A. Mór elnöknek, ugyancsak egyhangulag Halbrohr Sándor ügyvezető alelnöknek megválasztották, kik az egylet érdekében már eddig is érdemesen működtek. Választottak még 5 választmányi tagot és 2 számvizsgálót.

— **A mai népnepélyre** a mentők is kivonulnak teljes felszereléssel, hogy az esetleges baleseteknél azonnal segélyt nyújthassanak.

— **Adomány.** Császká György kalocsai érsek újból szép jelét adta páratlan bőkezűségének. Újabbán a karavukovai templom új orgonájára 50 frotot adományozott.

— **Vasút megnyitás.** Az ó-becse—titel—ujvidéki helyi érdekű vasutat folyó hó 15-én nyitják meg és adják át a közforgalomnak.

— **Ősi ereklye.** II. József császár idejéből megmaradt egy boros pohár, amely valahogyan a császár asztalától Szabadkára jutott. Igazi bujdosó pohár ez, a mely több egy évszázad óta járja történelmi útját. Érdekes történelmi események között jutott ez a pohár

Mamusich József volt városi senátor tulajdonába. A senátor öse mostani polgármesterünknek Mamusich Lázárnak. Apáról fiura szállt ez a pohár és most Mamusich Lázár polgármester tulajdonát képezi. A bujdosó pohár formája teljesen rávall a múlt század ipari czikkeire és mint mondják felségesen lehet inni belőle. A bujdosó pohár tehát rangjához méltóan viselkedik egy évszázad óta.

— **Öngyilkos öreg asszony.** Bederka Katalin 60 éves nap számosnó nagyon meguntta ezt a gondtal és nélkülözésekkel telt életet, amiért is elhatározta, hogy véget vet életének. Tegnap délután vitte véghez a tettét egy alkalmas pillanatban. Az öngyilkosságoknak legprimitív módját hajlotta magán végre, marólugot ivott. Szerencsére azonban hozzátartozói idejekorán észrevették és előhívták a mentőket, akik a segélynyújtás után a kórházba szállították.

— **Romok.** . . . Ezt a regényes hangzású czímet adjuk kis hírnöknek, melylyel felkarjuk hivni a rendőrség figyelmét arra a botrányos jelenségre, amely a VI. kör István utcában fenyegeti a járőrelők életét. Düledezik ott egy kőből meg földből épült alkotmány, melyet ha szépségzeti szempontból nem hordatott el gazdája, nehogy tán valamelyes emberi életben kárt tegyen, hordassa el a rendőrség.

— **Színészet Apatinban.** Bácskay György színigazgató színtársulata — ismerve Apatin műpártoló közönségét — egyelőre 12 előadásra bérletet nyitott, mely bérletgyűjtés eddigelé eléggé sikerült is, melynek folytán f. hó 1-én az Arany lakodalom előadásával megkezdé működését. Az András szálloda nagy terme — hol a színpad áll — csaknem zsúfolásig megtelt s a közönség a hazafias irányu darabot rendkívül melegen fogadta, sokat tapsolva a főszereplőknek, kik közül kitűnt Szigelné (Koltai neje), Farkas B. (Koltai), Fehér V. (Mikulák Janó), Jámbori K. (Krausz bácsi).

— **Árvíz Szabadkán.** Városunkat előntötte a víz. De nem egészen. Sőt még a városháza tornya is kilátszik még a hullám tengerből. Hát kérem, ne menjünk tulzásokba és ismerjük be, hogy a tulajdonképeni vízáradás csak a Jaszibaráti érte. Akár tetszik elhinni, akár nem, a Jaszibarából akkora pontyokat és csukákat fogdosnak az emberek, hogy alig hogy haza cipelhetik azokat. Sőt fogast is találtak benne — nem ruhafogast, hanem valóóság fogast, amilyen csak a Balatonban szokott teremni. Reggeltől estéig sűrű balászcapatok czirkálnak a környéken. Azt se kérdik, honnan a pokolból szaladt ki az a sok víz, hanem csak terítgetik szét a hálókat, amelyek a halfajok minden ágával megtelnek. Fialat kis czethalak, ideiglenes minőségű tengeri rákok, amelyek a varangyosokhoz rettentesen hasonlítanak, mlakai osztrigák csak ugy hordószámra kerülnek ki abból a vízből és egy kiskereskedőről már regélik, hogy levagdosta vagy 1000 haresának a fejét és ruzni és ostseehering skatulákban kezdé őket azután árusítási czélból ezetbe mártani és hordókba gyömészölni. De ne tulozzuk a dolgot. Ismerjük be hogy Szabadkán csakugyan vízáradás volt és nincs tudós a világon, aki megfejtetni tudná, hogy hogyan kerül Szabadkára árvíz. Kiontotti talán a Palics? Ennek az esete ki van zárva. A palicsi víz sokkal ildomosabb, semhogy ilyen rendőri kihágást elkövessen, aztán elég annak a víznek a Palics medre.

Vagy valamelyik artézi kutunk vadult meg? No még az kellene, hiszen örülünk ha gőzszivattyuval nem kell kicsalni a vizet belőlük. Nem lehet tehát a dolog más lép, mint hogy a Noe bárkájának az ideje készül visszatérni. Felhívjuk tehát a t. közönség figyelmét hogy addig míg azt a bizonyos bibliai fűgefalevelet nem látja, lakosztályait el ne hagyja, nehogy a szabadkai rögtönzött árvíz véletlenül is elsodorja.

— **Egy orvos titokzatos halála.** Dr. Dálnoki Adolf fogorvos a ki nemrég Zomborban lakott, mint értesülünk, Vinkovcán a Lehrner szállodában hirtelen meghalt. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen orvos aki nagyfoku ideggyógyorvos volt, morfiom mérgezésben halt meg és pedig akként, hogy nagyobb adag morfiomot vett be a szokottnál.

— **Szerencsétlenül járt péklnas.** Saját vigyázatlansága következtében Kuthi Lajos péklnas jobb keze fejét vágta el tegnap délután. A mentők sebét bekötötték és lakására szállították.

— **Öngyilkosság.** Zomborban a kanálisba ölte magát Kaiser Agnes 19 éves leány, mert vőlegénye a múlt napokban azt üzenté neki, hogy keresen magának más vőlegényt, ő is keres más menyasszonyt, a leány annyira szívére vette a vőlegénye hűtlenségét, hogy kedden délután szó nélkül eltávozott hazulról s a kanálisba ugrott. Csak hosszas kutatás után másnap találták meg holttestét és szállították a városi kórházba, a honnan tegnap temették nagy részvét mellett.

— **Vizsgálatok a szabadkai közs. főgymnasiunban.** Junius 15. (Csütörtök) regg. 7 ó. I. A.) oszt. magyar, latin. I. B.) oszt. magyar, latin. II. A.) oszt. magyar latin. II. oszt. magyar, német, latin. d. u. 2 ó. V. oszt. magyar, német, latin. III.—IV. oszt. román. hittan. Junius 16. (Péntek) reggel 7 órakor: II. B.) magyar, latin. III. B.) latin, magyar, német, történelem. d. u. 2 ó. III. A.) latin, magyar, német, történelem. I.—II. A.) és B.) román. hittan. Junius 17. (Szombat) regg. 7 ó. IV. A.) latin, magyar, német, történelem. V. mennysiségtan, rajz, természetrajz. D. u. 2 ó. I. A.) mennysiségtan, rajz, geom., földrajz. V. B.) latin, magyar, német, történelem. VII. magyar, német, latin. Junius 19. (Hétfő) regg. 7 ó. IV. B.) természetrajz, számtan, rajz, geom. III. B.) számtan, phys. földr., rajz. g. VI. gör. irod. olv. történelem. d. u. 2 I B) számtan, rajz, geometria, földrajz. III. A.) számtan phys. földr., rajz, geom. VII. görög irod. olv. poltk. földrajz. Junius 20. (Kedd) regg. 7 ó. V—VII rom. kath. hittan II. B.) számtan, rajz, geometria, földrajz. d. u. 2 II A számtan rajz, geometria, földrajz. V. görög, irod. olv. történelem. Junius 21. (Szerda) regg. 7 ó VI számtan, rajz, termrajz, VII. termtan, számtan rajz d. u. 2 ó IV. A.) természetrajz, számtan, rajz, geom. Junius 23. Intézeti tornaverseny. Junius 24. (Szombat) regg. 7 ó I A) I B) ének. Junius 26 (Hétfő) regg. 7 ó II A) II B) ének Junius 27 (Kedd) regg. 7 ó I.—VII. torna, Junius 29. (Csütörtök) „Te Deum” a tanévet bezáró ünnepély, a jutalomdíjak és bizonyítványok kiosztása. A magánvizsgálatok junius 15—21. napján tartatnak meg. Szabadka, 1899. május 16. — A gazgatóság.

— **A magyar orvosok és természetvizsgálók XXX-ik szabadkai vándorgyűlése**át előrajza: 1899 évi augusztus 26-án, szombaton: Ismerkedési estély; augusztus 27-én,

vasárnap: Délelőtt: ünnepélyes megnyitó ülés; augusztus 28-án, hétfőn: Délelőtt: szakülések; Este: tudományos estély; augusztus 29-én, kedden: Délelőtt: szakülések; Este: tudományos estély; augusztus 30-án, szerdán: Délelőtt: szakülések. Este: tudományos estély; augusztus 31-én, csütörtökön: Délelőtt: ünnepélyes záró ülés. Kirándulások: Pálacs fürdőbe, Belgrádkba, az Aldunára és Marilla völgybe. Tudnivalók: „A vándorgyűlés tagja mindenki lehet, ki az orvosi, természeti és rokon tudományokat műveli vagy kedveli.“ Ezen XXX. vándorgyűlésen való résztvevő díja 5 frt, melyért a vándorgyűlésről szóló munkálatokat megkapják. A tagsági díj vagy augusztus 35-éig dr Szalkay Gyula pénztárnokhoz Budapesten, II. Lánchíd utca 2, előre beküldendő, vagy a személyes beiratkozásnál augusztus 24-től kezdve Szabkán, a vándorgyűlési irodában fizetendő le. A vándorgyűlés tagjai a m. kir. államvasutak és az ezek kezelése alatt álló vasutak, valamint a kassa-oderbergi vasut vonalain közlekedő kedvezményben részesülnek: az I-ső osztályon II-od osztályra egész a II-ik osztályra III-od osztályra egész a III-ik osztályra II-od osztályra féljeggyel utazhatnak, a vándorgyűlés pénztárnoka útján a jelentkezés, illetve résztvevő díjának beküldése alkalmával szerkeszthető igazolvány alapján. Minden írást, a mi a vándorgyűlésre vonatkozik a központi választmányi titkároknál (Prochnov József dr. Budapest VIII, Józsefkörút 55 sz. és dr. Nurián József Budapest, Rókk Szilárd utca 28, tudakozódhatni, ugyszintén a vándorgyűlésen tartandó előadásnál bejelenthetők.

— **Óriási jégvihar Apatinban.** Szomorú emlékeket hagy hátra Apatinban és vidékén az ez évi „Úr-napja.“ Alig vonult végig az ünnepélyesen felszített utcákon a szokásos körmenet, sűrű fekete felhők tornyosultak az égen és a kora délutáni órákban folytonos égrőrgés s villámlás közt katalmas jégeső zúdult le a földre, pár perc alatt arasznyi magasan fekdtek a galambtojásnyi nagyságu jégdarabok, csaknem teljesen tönkre téve, az ép virágzásban talált buza, árpa s rozsvetést, gyenge fűrtöket hajtó szőlőtőkét és földből kihajtott kukoriczát, végtelen levertséget okozva a dus természetben bizva-bizó szorgalmas munkásnép lelkületében, kiket csak az vigasztal némiképp, hogy az ott divó jó szokásnál fogva, a vetemények tulnyomó része biztosítva volt a jégkár ellen.

— **Mentőink május havi működése.** A mentő osztály a lefolyt hónap igénybe vételét a következő eseteknél u. m. Sebzés, sérülés 11, belső bajok 20, betegeknek a kórházba szállítása 17, elmebeteg szállítás 3, öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 2, hullaszállítás 3, összesen 57 esetben. A folyó évben 276 esetben, 1896. év szeptember 12 től pedig, a mai napig összesen 821 esetben működtek.

— **Összeesett az adóhivatalban.** Návay Lajos ludasi lakos tegnap délelőtt az adóhivatalban volt, ahol adóját fizette ki. Amikor a lépcsőn lefelé haladt, hirtelen rosszul lett és oly szerencsétlenül esett el, hogy koponyaszakadást szenvedett. A balesetnél véletlenül jelen volt dr. Barta mentőorvos, a ki az első segélyt nyújtotta. Mikor jobban lett, a mentők kocsira tették és hazaküldték.

— **A helybeli közkönyvtár-egylet látogatottsága.** 1899. év május havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 79, tudományos 10, összesen 89 művet. Helybeli hasz-

nálatra kivettek: Szépirodalmi 51, tudományos 11, összesen 62 művel. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár: Szépirodalmi 2 mű, 2 kötet. Tudományos 17 mű, 17 kötet, összesen 19 mű, 19 kötet. Muzeuma: állatgyűjteménye 21 drb, ásvány 24, régi pénz 10, összesen 55 drb.

— **A budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariszkola** (Budapest, VII. ker. Damjanich utca, 28. sz.) igazgatósága előre értesíti a jövő iskolai évre az intézetbe lépni szándékozó tanulókat és azok szüleit a következőkről: Az intézet három évfolyamból áll, melyek sikeres elvégzése három évi gyakorlatot igazolása mellett külön vizsgálat letétele nélküli jogot ad a kőműves, a kőfaragó, vagy az ácsmesterség önálló üzésére s az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre. A végzett tanuló egy éves önkéntesek is lehetnek. Tanulókat felvétetnek a 15. életévet betöltött olyan ifjak, akik a gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát sikeresen elvégezték. Azok, akik a magyar nyelvből, a számtanból, a mértan és a mértani rajzból mind a négy osztályban jó osztályzatot kaptak, felvételi vizsgálat nélkül vétetnek fel, a többieknek ezekből a tantárgyakból felvételi vizsgálatot kell tenniük. Tanulókat felvétetnek azok is, akik az építő ipari szakiskolák első két osztályát jeles sikerrel végezték. A beiratkozás szeptember hó első öt napján történik. A beiratkozásnál a következő okmányok szükségesek: 1. Keresztlevél vagy születési bizonyítvány, 2. A négy középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 3. Hatósági orvos bizonyítványa, 4. Másodszori himmlőoltásról szóló bizonyítvány, 5. Iparhatóságilag hitelesített gyakorlati bizonyítvány.

— **Záróra.** Nem a vendéglősök zárójáról lesz itt szó, mert hogy nem is az éjjeli munkaszünetről rendelkezett néhai vasminiszterünk. Ebben az esztendőben tudniillik ma az első vasárnap, amikor az üzleteket már 10, illetve 11 órakor be kell zárni büntetés terhe alatt. Persze hogy sok gazdasszonynak fog 11 óra után öt percczel egy piczurka só hiányozni; az ételhez és össze fogja szidni a csésédet, a ki nem figyelmeztette arra, hogy a grajzlerosnak máttól kezdve 11 órakor munkaszünete van. Hanem hát reméljük, hogy azt az egy két méter szalagot, ami még a kisasszonyok toilletéhez szükséges, még 10 óra előtt megvásárolták és nem fog szépeink közül senki se hiányozni a ma délutáni népünnepélyről, mely rendkívül érdekesnek ígérkezik.

— **Görögország nagy mysticusról.** Pythagorasról kaptunk egy kis füzetet. A jól irt sorok élénk varázsolják az ókor nagy philosophusát, a mint hófehér palástjába, koszorú fejvel járkált az agorán, jelképes beszédben oktatva mindenkit, a ki tőle tanácsot kért, a ki tőle tanulni akart. Bölcselétének van bizonyos keleti jellemvonása. Sokat foglalkozott a lélekvándorlás keleties tanával: askesást, tisztaságot követelt hiveitől, kedvelte az avatásokat, a titkos, jelképes szertartásokat. Bölcsészetét szinte vallássá avatta, s vannak írók, kik a pythagoreusok „sectá-ját“ valóságos titkos gyülekezetnek tartják. A mysticizmust párosította az ion bölcsészettudományal. Szerinte a szám minden létezőnek a lényege. S még az erkölcsi ellentéteket is számviszonyokra vezette vissza. Ő hirdette először, hogy a föld gömbalaku, hogy melegét örökkönégó középponti tüztől kapja. A csillagok forgása rhythikus zenével jár, ez a sphaerák harmoniája. Közönségesen ezt nem hal-

lani, épen azért, mert mindig hallani. A kis füzet, a Nagy Képes Világtörténet 28-ik füzeté, a második kötet 4-ik füzeté, Gyomlay Gyula írta. Az egész munka — Marczali Henrik szerkesztésében — 12 kötetet tesz; egy kötet ára díszkötésben 8 frt. Részletfizetésre is kapható; füzetként is a kiadónál (Révai Testvérek irod. Int. Részvénytársaság, Bpest, VIII. Üllői ut 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben. Egy füzet ára 30 kr. Minden héten egy füzet jelenik meg.

A TORNA-RUHÁK

megérkeztek és

20%-kal olcsóbban

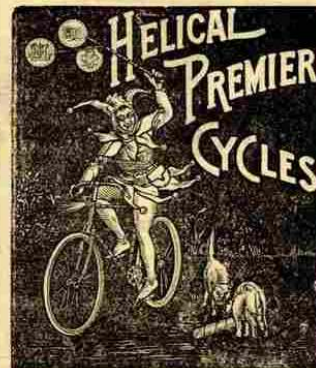
árusittatnak diákok részére

Gerő H. és társa

Kossuth utcai divatüzletében.

Üzlet eladás.
Egy fűszer üzlet élénk helyen
csinos berendezéssel együtt szaoad kézből mas vállalat miatt, esetleg a berendezés magában is azonnal eladó.
Czím a kiadóhivatalban

The Premier Cycle Co. Lm^{td}

Corentry
(Anglia)

EGER
(Csehország)

Nürnberg-
Doos

A világ legnagyobb kerékpárgyárai.

24 év óta elsörendü jegy.

Képviselője: **Stern Adolf Szabadka,** Fötér, Vermes-ház, hol javítások saját műhelyében pontosan eszközöltetnek.

Hirdetés.

A helybeli izr. szent egyletnek választást vezető bizottsága közölni teszi, hogy az egylet választmánya 1899. évi április hó 17. tartott ülésén az előjárásnak és 21 bizottsági tagnak 3 évre leendő megválasztására az alapszabályok 8. és 10. §-ainak szigorú betartása mellett az új választást elrendelte.

A kiküldött választást vezető bizottság az említett szakaszok alapján a jelenleg szavazati joggal bíró tagok névjegyzékét összeállította és annak egy példányát a templom előcsarnokában, egy példányát a szent egylet helyiségében és egy példányát az izr. hitk. irodában megtekintés végett közszemlére kifüggesztette és felhívja mindazon egyleti tagokat, kik az említett helyiségekben kifüggesztett szavazók névjegyzékébe felvéve nem lettek, mert évi illetményeikkel hátralékban vannak, hogy hátralékaikat **f. évi július hó 2-ának déli 12 óráig** bezárólag az egylet pénztárába annál bizonyosabban fizessék be, mert ellen esetben az alapszabályok érte mében a megajándékozott választásnál szavazati joguk nem lesz.

Bővebb felvilágosítással szolgál az egylet jegyzője a hitk. irodában.

Kelt Szabadkán, 1899. évi június hó 1.

Kunetz Mór,
vál. vezető biz. elnök.

Női divatterem áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Széchényi-téren, Fürst-féle házban levő

NŐI DIVAT TERMEMET

június hó 1-én a város háza háta megett levő (kukoricza piac) Rukavina-féle házba helyeztem át.

Elvállalom a legegységesebb és legdiszesebb női ruhák elkészítését 5 frittól 6 frittig; továbbá elvállalom női kabátok készítését mindennemű kivételben.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség igényeinek megfelelek és b. bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Kiváló tisztelettel
Stauber Béla
nő-szabó.

Csödtömegeladási hirdetemény.

Vagyonbukott Schulhoff Ignác csödtömegéhez tartozó és a csödletár 1—1879. tételei alatt felvett és 16747 frt 22 kr-ra becsült rőfös árúk és üzleti felszereléseknek ajánlati úton való eladását a csöd választmány elhatározta.

Felhívom tehát a venni kívánókat, hogy 1675 frt készpénz bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat **1899. évi június hó 19-ik napjának délutáni 5 óráig** hozzám adják be, az elkésleten, vagy bánatpénz nélkül beérkező ajánlatok figyelmen kívül maradnak.

A csödletár és az áruraktár alulírt tömeg gondnok közbenjöttével bármelyik napon a délutáni órákban megtekinthetők.

A csöd tömeg és csöd választmány az árúk minősége, mennyisége és sértetlensége tekintetében semmi szavatosságot nem vállal.

Az ajánlatok elfogadása fölött a csöd választmány szabadon határoz és fenntartja azt a jogot, hogy a legmagasabb ajánlatot is visszautasítsa.

Az eltagadott ajánlat benyújtója tartozik az árúkat és felszerelést értesítésétől számított (öt) **5 nap alatt** átvenni és az üzlethelyiségből kivinni és átvétel előtt a vételért a tömeg gondnoknak készpénzben kifizetni.

A szerződési, átvételi költségek és illetékek egyedül a vevőt terhelik. Szabadkán, 1899. június hó 3-án.

PAUKOVITS ANDOR

szabadkai ügyvéd, mint vb. Schulhoff Ignác csödtömegének gondnoka.

Bámulatos szépséget

lehet elérni a Dr. Sptzer-féle Mária kenőccsel, amely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használatával pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder“ és „Mária-szappan“-nal használva pedig megóvja az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Wagner és Boholy fehérneműkereskedésében Szabadkán, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszerertárában. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb 3 tégelyvel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

Villamvilágítási géptelep

ugy mint egy 16 lóerjű gázmotor, egy nagy dynamogép hajtósíjjal s az összes hozzávaló készülékkel, használt, de kifogástalan állapotban igen jutányosan eladó.

Érdeklődők sziveskedjenek a címért

ECKSTEIM BERNÁT hirdetési irodájához

Budapest V. Fürdő-utca, 4. sz. fordulni.

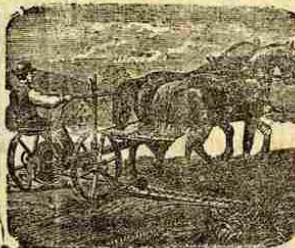
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az ADRIANCE, PLATT és Co. new-yorki gyár világhírű

„ADRIANCE“ kéveköto-, marokrakó arató- és fűkaszaló-gépeinek

magyarországi kizárólagos képviselője.

A V. VERMOREL-féle világhírű gyár világghírű

„ECLAIR“ peronospora-fecske- és kenderfűnek

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legjutányosabb beszerzési forrása.

A szövetség alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTESETŐ“-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

A MAGYAR KIRÁLYI

Államvasutak Gépgyárá-nak Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a m. kr. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari czélokra alkalmas „Compound“ locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakaszaló gépeit, gőzkukoriczamorzsolóit Stihor-féle körfűrészeit, „Millenium“ kaszaló- és aratógépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boro-náit és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.